

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HARİTA MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ
KALİTE SÜRECİ - SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

1. AKADEMİK PROGRAM MİSYON, PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME

1.1. Misyon

Harita Mühendisliği Bölümü lisans düzeyinde verdiği nitelikli eğitim-öğretim ile ortaöğretimlerini başarıyla tamamlamış öğrenciler tarafından öncelikle tercih edilen bir bölüm olma hedefiyle, öğrencilerini; temel ve çağdaş bilgilerle donanımlı olarak ulusal ve uluslararası alanda rekabetçi, aldığı görevleri başarıyla yerine getiren ve ilgili iş alanlarında tercih edilen, problem çözmede sistematik yaklaşıma sahip ve tasarım yeteneği kazanmış, özgüveni gelişmiş, girişimci ve ekip çalışmasına yatkın, teknolojik gelişmelere ayak uydurabilen, mesleki yetkisini mesleki ve etik kurallar çerçevesinde kullanan ve sorumluluğunu bilen, üstlendiği mesleki etkinliklerdeki sosyal, ekonomik, politik ve yasal içeriğin bilincinde olan, çevre, sağlık ve güvenlik konularında hassas, ülkesine, milletine ve insanlığa hizmet eden Harita Mühendisi bireyler olarak yetiştirmektir. Bölümümüz bu hedeflere ulaşmak üzere, nitelikli araştırmacılar oluşturulan akademik insan gücünü daha da arttırmak gayretindedir. Harita Mühendisliği Bölümü bu öz görevi yerine getirebilmek üzere, öğrencilerine ve personeline gerekli alt yapı, laboratuvar ve bilgisayar donanımını hazırlamak, geliştirmek ve sürekli iyileştirmek için önemli çabalar harcamaktadır.

1.2. Planlama ve Değerlendirme

Harita Mühendisliği Bölümü eğitim-öğretim faaliyetlerinin iyileştirilmesi, öğrencilere meslek bilincinin aşılması ve öğrencilerin toplumsal farkındalıklarının artırılması süreçlerinde aşağıdaki hususlarda planlamalar yapmakta ve sürekli iyileştirme çalışmaları çerçevesinde tüm paydaşlarıyla faaliyetler yürütmektedir.

1. Öğrencilere temel mühendislik bilgilerini kazandırmak ve öğrencilerin analiz/sentez yapabilme kabiliyetlerini geliştirmek
2. Öğrencilere Harita Mühendisliği mesleğinin gerektirdiği teknik araç ve gereçleri kullanma becerisini kazandırmak
3. Öğrencilerin laboratuvarlarda ilgili ve güncel standartlara bağlı deney yapabilme ve raporlama becerisini kazandırmak
4. Öğrencileri takım çalışmasına ve disiplinler arası çalışmaya teşvik ederek, iletişim yeteneklerini geliştirmek
5. Gerçekleştirilecek veya organize edilecek sosyal ve kültürel etkinlikler vasıtasıyla sosyal sorumlulukları ve çevre duyarlılıkları olan girişimci mühendisler yetiştirmek
6. Güncel iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları konusunda öğrencileri bilgilendirmek ve farkındalıklarını artırmak
7. Güncel imar ve ihale mevzuatı konusunda öğrencileri bilgilendirmek

2. AKADEMİK PERSONEL VE YÖNETİM STANDARTLARI

Bölümümüz, yönetim standartları çerçevesinde koşulların iyileştirilmesi bağlamında;

1. Kalite anlayışının tüm çalışanlar tarafından benimsenmesi
2. Kalite yönetimi uygulamalarında stratejik planda öngörülen kalite hedeflerine ulaşma düzeyinin düzenli olarak ölçülmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması
3. Çalışanların performans değerlendirmesinin kalite stratejileriyle desteklenmesi

4. Kalite yönetim süreçlerinin uygulanmasında, katılımcılığa, üniversite kaynaklarını daha etkin ve verimli kullanmaya, süreçleri iyileştirmeye ve kaliteli hizmet sunmaya dayanan bir bölüm kültürünün oluşturulması
5. Üniversitenin tüm idari ve akademik süreçlerinde performans standartlarının tespit edilmesiyle ölçümlerin yapılması, iyileştirme çabalarının kurumsallaştırılması ve ilgililerin bu süreçlerde sorumluluk alması
6. Tüm bölüm çalışanlarına, kurum aidiyeti ve iş tatmini kazandırabilecek koşulların oluşturulması temel ilkelerine göre hareket etmektedir.

3. ÖĞRETİM VE ÖĞRENİM SÜREÇLERİ

1. Matematik, fen ve mühendislik bilgilerini uygulama becerisi kazanır.
2. Deney tasarlama, deney yapma, deney sonuçlarını analiz etme ve yorumlama becerisi kazanır.
3. İstenen gereksinimleri karşılayacak biçimde bir sistemi, parçayı ya da süreci tasarlama becerisi kazanır.
4. Disiplinler arası takımlarda çalışabilme becerisi kazanır.
5. Mühendislik problemlerini saptama, tanımlama ve çözme becerisi kazanır.
6. Mesleki ve etik sorumluluk bilinci kazanır.
7. Etkin iletişim kurma becerisi kazanır.
8. Mühendislik çözümlerinin, evrensel ve toplumsal boyutlarda etkilerini anlamak için gerekli genişlikte eğitim kazanır.
9. Çağın sorunları hakkında bilgi ve çözüm önerisi getirme yeteneğini kazanır.
10. Mühendislik uygulamaları için gerekli olan bilgi kaynaklarını, veri tabanlarını, teknikleri ve modern araçları kullanma becerisi kazanır.
11. Toplumsal ve evrensel sorunlara duyarlı olmak ve karşılaşılan sorunlara mesleki anlamda çözüm arama veya çözüme katkı sağlama bilincine sahip olur.
12. Bireysel veya kurumsal iletişim süreçlerinde Türkçeyi etkin kullanmak ve temel yabancı dil bilgisine sahip olur.

4. FİZİKİ OLANAKLAR, ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRMELERİ VE STANDARTLARI

4.1. Fiziki Olanaklar

Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi binasında hizmet veren Harita Mühendisliği Bölümü; ofis odaları, derslik ve laboratuvar alanlarıyla üniversite yerleşkesinin en büyük ve en köklü bölümlerinden biridir. Lisans düzeyindeki rutin çalışmaların önemli bir kısmının gerçekleştirilebildiği laboratuvarları bulunmakla birlikte, 2018-2019 eğitim-öğretim yılına kadar tam dolulukla eğitim-öğretim faaliyetlerine devam eden bölümümüzün tüm anabilim dallarına ait çalışmaların yapılabileceği daha modern laboratuvarlara ve cihazlara ihtiyaç duyduğu da bir gerçektir. Bu konuda iyileştirme çalışmaları ve bölüm altyapısına cihaz kazandırma çabaları tüm hızıyla devam etmektedir. Mevcut imkânlarla, akademik faaliyetlerin yanı sıra, bölgede meslek ile ilgili karşılaşılan sorunların çözümünde ve yapılacak AR-GE çalışmalarında katkılar sağlanmakta ve döner sermaye kapsamında; proje, danışmanlık, laboratuvar ve mahkemelerde bilirkişilik hizmetleri verilmektedir. Ayrıca bölüm öğrencilerimiz; spor tesisleri, yemekhane, misafirhane, kantin ve kafeteryalar, açık ve kapalı spor tesisi olanaklarından yararlanmaktadır.

4.2. Öğrenci Değerlendirmeleri ve Standartları

Harita Mühendisliği programında yer alan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri belirlenmekte ve müfredatta yer alan lisans programındaki tüm dersler için gerekli olan bilgiler Bologna Bilgi Sisteminde ilan edilmektedir (<http://obs.gumushane.edu.tr/oibs/bologna/>). Ayrıca

öğrencilerin Erasmus, Farabi ve Mevlana değişim programları kapsamında aldıkları dersler toplam iş yüküne dâhil edilmektedir. Program kapsamında ödev, seminer, ders anlatımları, proje, bitirme çalışmaları ve benzeri uygulamalar ile öğrencilerin aktif rol almaları teşvik edilmektedir. Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemi, her dersin yürütücüsü tarafından Bologna süreci çerçevesinde farklı yöntemler (Ödev, Sunum, Sınav, Uygulama vb.) göz önünde bulundurularak yapılmakta olup ders öğrenme çıktıları genel olarak ölçülecek şekilde tasarlanmaktadır. Programlarda yer alan dersler için kaç sınav yapılacağı ve bu sınavların ağırlıklandırılması Bologna Sürecinde yer almaktadır. Ayrıca dersin sorumluları, sınavların kaç puan üzerinden yapıldığını ve sınavda yer alan soruların kaç puan ile değerlendirileceğini belirtmektedir. Yapılan tüm sınavlar için öğrencilere itiraz hakkı tanınmaktadır. Ayrıca konu ile ilgili esaslar ön lisans, lisans öğrencileri için Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile düzenlenmektedir. Gümüşhane Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine (<https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/40862>) ulaşılabilir. Öğrencinin devamını veya sınava girmesini engelleyen haklı ve geçerli nedenlerin oluşması durumunda nasıl davranılacağını ve bu durumların belgelenmesi halinde hangi hakların tanınacağı ön lisans ve lisans öğrencileri için Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde yer almaktadır. Üniversitemiz bünyesinde özel yaklaşım gerektiren öğrenciler için Engelli Öğrenci Birimi oluşturulmuştur. Özel yaklaşım gerektiren öğrenciler için sınavlar ve derslerin işlenişi sırasında farklı uygulamalar yer almaktadır. Öğrenci bilgi sisteminde öğrencinin engelli ve benzeri kısıtlaması olduğu dersin sorumlusuna iletilmekte ve gerekli işlemlerin yapılması talep edilmektedir. Yükseköğretim gören engelli üniversite öğrencilerimizin öğrenim hayatlarını kolaylaştırabilmek üzere, öğrencilerin idari, fiziksel, barınma ihtiyaçları ile sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip yapılacak çalışmaları planlamak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek üzere; 5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanununun 15. maddesi gereğince 14/08/2010 tarihli ve 27672 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği" ile Üniversitemiz Senatosunun 27/09/2010 tarihli ve 28 sayılı kararı ile kabul edilen "Gümüşhane Üniversitesi Özürlü Öğrenci Birimi Yönergesi" hükümleri çerçevesinde Rektör Yardımcısı sorumluluğunda Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bünyesinde "Özürlü Öğrenci Birimi" kurulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır. Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin bazı maddelerinde değişiklikler yapılması amacıyla hazırlanan ve 03/01/2013 tarihli ve 28517 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmelik gereğince Üniversitemiz bünyesindeki Özürlü Öğrenci Birimi, kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde yer alan engelli bireylere yönelik ibarelerin değiştirilmesi amacıyla çıkarılan 6462 Sayılı Kanuna paralel olarak "Engelli Öğrenci Birimi" adı altında yeniden yapılandırılarak doğrudan Rektörlüğe bağlanmıştır.

5. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME OLANAKLARI

Gümüşhane Üniversitesi Harita Mühendisliği Bölümü, bilgiyi daha ileriye taşımak, eğitimi desteklemek ve toplumun gelişimine katkıda bulunmak felsefelerinden yola çıkarak araştırma gücünü uygulamalı ve stratejik araştırmalara yöneltmeye odaklanmaktadır. Harita Mühendisliği Bölümü eğitim programlarını zenginleştirmeyi ve gerektiğinde güncellemeyi ilke edinmekte, bölgesel, ulusal ve uluslararası boyutta sosyal ve ekonomik gelişime katkıda bulunmayı hedeflemekte ve araştırma-geliştirme faaliyetlerini yürütmektedir. Anabilim Dalı laboratuvarlarının uluslararası standartlara uygun deney ekipman ve veri toplama sistemleri ile güçlendirilmesi durumunda bu faaliyetler artarak devam edecektir. Bölümümüzde ayrıca, alanında uzman öğretim elemanları tarafından yürütülen çalışmaların sunulduğu seminerler aracılığıyla öğrencilerin güncel gelişmeleri yakalaması sağlanarak, teknolojik ve disiplinler arası bir yaklaşımla bilginin öğrencilere sunulması sağlanmaktadır. Öte yandan öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif gelişimlerini desteklemek amacıyla bölümümüz ve üniversitemiz bünyesinde faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Bunlar spor müsabakaları, sportif kurslar, geziler, müzik ve halk oyunları, kurum içi-kurum dışı birimlerin gerçekleştirdiği konferans, söyleşi ve toplantılardır.

6. ÖĞRENME ORTAMI VE ÇEVRE İLE ETKİLEŞİM

Gümüşhane Üniversitesi Harita Mühendisliği Bölümü, kuruluşundan bugüne kadar kendi gelişimiyle birlikte her yönüyle bulunduğu ili, sosyal çevreyi geliştirmeye devam eden, aynı zamanda yetiştirdiği bireyler ile ulusal ve uluslararası alanlarda yapılan çalışmalar ile topluma hizmet eden bir bölüm haline dönüşmüştür. Bölümümüz bünyesinde eğitim-öğretim hayatını sürdüren her öğrenci için dönem başında öğretim elemanlarından akademik danışman ataması yapılmakta ve program sonuna kadar tüm konularda danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca dönem sonunda bitirme çalışması vb. ödevleri olan öğrencilere farklı bir danışman tarafından da destek verilmektedir. Ayrıca psikolojik danışmanlık, madde bağımlılığından korunma, sosyal dışlanma, kültür çatışması, şiddetle baş etme, beslenme ve hijyen, toplumsal cinsiyet rolleri, sosyal hizmetler ve çevre adaptasyonu gibi konularda destek vermek amacıyla üniversitemiz bünyesinde Öğrenci Danışma Birimi kurulmuştur.

7. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ VE SÜREKLİ İYİLEŞTİRME ÇALIŞMALARI

7.1. Kalite Güvence Sistemi

Yükseköğretim kurumlarının sayısının ve öğretim kadrolarının genişlemesi, öğrenci sayılarının giderek artması, üniversitelerimizde yıllardır değişmeyen, klasik, tamamen dersi yürüten öğretim üyesi odaklı, denetime açık olmayan bir eğitim veriliyor olması, ülkemizde mühendislik programlarının akreditasyonu ve kalite standardı arayışlarına yönelik bir çabanın başlatılmasına neden olmuştur. Bir mühendislik programının özgörevi doğrultusunda kendi amaç ve hedeflerini belirlemesi, bu amaçlar çerçevesinde mezunlarının sahip olması gereken bilgi, beceri ve nitelikleri, yani çıktıları her seviyede saptadıktan sonra da eğitim programlarını oluşturması, sürekli olarak geri besleme alınarak uygulanan programın belirlenen amaçları ve saptanan nitelikleri sürekli daha iyi yerine getirip getirmediğinin gözlemlenmesi ve buna göre gerekli iyileştirmelerin yapılması programın kalite güvencesi anlayışının temelini oluşturmaktadır. Kalite güvence sistemine ve uluslararası akreditasyona yönelik çalışmalar değişik perspektiflerden bir dizi eleştiriye uğramıştır. Genel olarak geride bırakılan tartışma ve deneyim sürecinde, gündemi işgal eden, sürünmeye ve zaman kaybına yol açan eleştirilerin birçoğu cevap bulmuş, kaygıların çoğu giderilmiş ya da insanlar yeterli bilgilenme seviyesine ulaştıkça kendiliğinden ortadan kalkmıştır. Yükseköğretimde eğitimin her aşamasında ve eğitimi etkileyen, fiziki altyapı (bina, spor tesisleri, sosyal alan, açık alan vb.), akademik altyapı (laboratuvar, kütüphane, dokümantasyon, iletişim, bilgi işlem vb.), ders programı, sınav ve değerlendirme sistemi, akademik/idari personel temin ve geliştirme sistemi (insan kaynakları), araştırma ve yayınlar, kurumsal gelişme planı (stratejik planlama), üniversite-sanayi-toplum ilişkileri vb. gibi alanlarda bir kalite standardı ve kalite güvencesi sağlamak çabası süregelmektedir. Gümüşhane Üniversitesi Harita Mühendisliği Bölümü, bu nitelikte sistematik ve sürekli bir iyileştirme modelini işletmeyi benimsemiş bir şekilde nitelikli mühendis insan gücü yetiştirme konusunda tüm paydaşları ile düşünce ve çaba birliğine ulaşmayı ve bunu sürdüren bir eğitim kurumu olmayı ilke edinmektedir.

7.2. Sürekli İyileştirme Çalışmaları

Eğitim; bireyin çevresini algılama, anlama ve denetlemeye yönelik olarak tek başına ya da bir grup içinde sürdürdüğü zihinsel çabadır. Bu yönü ile eğitim; çok büyük bölümü ile bir üretim faaliyetidir. Eğitim; bireyin bireyselleşmesi kadar, aynı zamanda onun aydınlanma ve toplumsallaşmasının da aracıdır. Bireyin bireyselleşmesi, onun özgüven ve özkarar mekanizmalarının gelişmesi anlamına gelir. Bireyin toplumsallaşması ise eğitim yolu ile toplumsal birikimden yararlanması ve böylece elde edilen yararın toplumsal işbölümü içinde tekrar topluma dönüştürülmesidir. Yükseköğretim, bireylerin toplumsallaşmasını sağlayacak eğitim olgusunu gerçekleştirecek üretim araçlarını üretmeyi, diğer bir ifadeyle, profesyonelleri yetiştirmeyi amaçlayan eğitim, öğretim ve araştırma etkinliğidir. Diğer taraftan özellikle mühendislik gibi insan hayatını şekillendiren, güvenlik duygusu içerisinde yaşamın

sürdürülmesinde doğrudan etkili olacak meslek insanları yetiştiren kurumların eğitim-öğretim programlarının belirli standart kalite özelliklerini ve bu amaca hizmet eden asgari koşulları yerine getiriyor olması da tartışılmaz bir zorunluluktur. Mühendislik eğitiminde kalite standardizasyonu, eşdeğerlilik, kalite ve standartların denetlenmesi çağdaş ülkelerde üzerinde uzun yıllardır tartışılan bir konudur. Eşdeğer teknolojilerin kullanımı, çok disiplinli uygulamalar, eşdeğer hizmetler ve üretimin kalitesinde ölçülebilir bir standardizasyonu zorunlu kılmaktadır. Bunun yanında, mühendislik programlarının uluslararası eşdeğerliği ise küreselleşme olgusunun, işgücü göçünün ve transferinin beraberinde getirdiği bir gerekliliktir. Gümüşhane Üniversitesi Harita Mühendisliği Bölümü eğitim ve öğretim programında potansiyel bir dönüşümü kararlı bir şekilde gerçekleştirme hedefindedir. Kalite güvence sistemini (programı sürekli gelişmiş tutma anlayışını yönetme sistemi) tüm parametreleri ile işletme ve geri beslemelerle programını sürekli gelişme modeline uygun olarak iyileştirme niyeti ve gayreti içerisindedir.

Bölümümüz bünyesindeki eğitim programları, öğrenciler ve çalışanlardan oluşan iç paydaşların görüş ve önerileri doğrultusunda gözden geçirilerek değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, akademik personelin yapmış olduğu bilimsel çalışmalar ve staj uygulamalarının geri dönüşleri esas alınmaktadır. Diğer yandan, bölümümüz öğrenci konseyi temsilcisinin eğitim öğretim konularının görüşüldüğü senato toplantılarına ve stratejik plan hazırlık çalışmalarına katılımı sağlanarak eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlanması sürecine katkı vermesi amaçlanmıştır. Ayrıca öğrencilere uygulanan anketler dikkate alınarak eğitim-öğretim müfredatları Bologna çalışmaları kapsamında güncellenmektedir. Bu bağlamda, zorunlu ders müfredatları yanında güncel ihtiyaçlara göre müfredatlara eklenip çıkarılabilen seçmeli ders sayılarının artırılması güncellemedeki esnekliği artırmaktadır. Programlara ait eğitim-öğretim müfredatları ders listesi ve ders içerikleri öncelikle ilgili öğretim elemanı tarafından değerlendirilmekte, Bölüm Başkanlığı tarafından uygunluğu incelenmekte ve karar verilmektedir. Akademik birim tarafından yılda en az 2 kez akademik kurul toplantıları yapılarak eğitim öğretim faaliyetleri değerlendirilmektedir. Diğer yandan, üniversitemiz Kalite Kurulu tarafından izleme ve değerlendirme faaliyetlerine başlanmıştır. Bölümümüz eğitim-öğretim programları Bologna kapsamına uyum çalışmaları ile güncellenmektedir. Diğer yandan, her eğitim-öğretim yılı öncesi müfredatlar gözden geçirilmekte ve ilave seçmeli dersler ile ihtiyaç duyulan alan ve konularla ilgili iyileştirmeler yapılmaktadır. Bu çalışmalar, Bologna süreci ders bilgi paketleri kapsamındaki modüllerle kayıt altına alınmakta ve açık erişime tabi tutulmaktadır. Program yeterlilikleri Bologna Süreci kapsamında Yükseköğretim Ulusal Yeterlilikleri Çerçevesi ve temel alan yeterliliklerine bağlı olarak tanımlanmaya başlanmıştır. Bu bağlamda, bölümümüzün misyon, vizyon ve hedefleri ışığında belirlenen programlara ilişkin eğitim amaçları doğrultusunda asgari düzeyde kazanılması hedeflenen bilgi, kavrama ve uygulama becerilerine ilişkin veriler izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Diğer yandan Bölüm Akademik Kurulunda ders yeterliliği ve öğrenme çıktı ilişkileri periyodik toplantılarla gözden geçirilmekte ve öğrencilerden alınan geri bildirimler değerlendirilmektedir. Sonuç olarak bölümümüz; programın eğitim amaçlarına, ölçme ve değerlendirme sistemine, ders programlarına, laboratuvar olanaklarına, akademik kadrodaki gelişmelere, bilimsel araştırma projeleri alanındaki gelişmelere, üniversite-sanayi işbirliği faaliyetlerine, ulusal ve uluslararası yayınlar alanındaki gelişmelere ve bölümün varoluş nedenini oluşturan paydaş grubu olarak öğrencilerimizin ilgili organlar içinde etkin görev almalarına ve zengin katkı vermelerine ilişkin konularda sürekli bir iyileştirme gayreti içerisinde varlığını sürdürmeye ve katkı sağlamaya devam etmektedir.